

Antik İzmir'de Para

Ayşeğül SELÇUKİ

Arkaik Dönem Smryna kalıntılarını gün ışığına çıkaran Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal, üzerinde arslan başı bulunan bir İzmir elektron sikkesinden söz eder. Şu anda British Museum'da bulunan bu sikke Smryna'nın ilk sikkelerindendi. İzmir'in sembolü olan arslan başı bu sikkede yer almıştır. Smryna'nın MÖ.600'de Lydia Kralı Allyates tarafından tahrip edilmesinden uzun bir süre sonra, MÖ. 350 yıllarında basılan 15 gr.lık 4 drahmi değerindeki sikke, burada zengin bir topluluğun yaşamakta olduğunu ve ticaretin önemli boyutlara ulaştığını gösterir.

Smryna'da gümüş sikke basımı MÖ. 2 yüzyılda Bergama krallarına ait 14 gr.lık bir kistafor ile son buldu.

MÖ. 288-280 yılları arasında Lysmachos (Büyük İskender'in bağlı askeri komutan) şehre kızının onuruna Euridkea adını verdi.

MÖ. 87-85 yıllarında Roma'ya baş kaldıran Mithradates Eupator Smryna'yı ele geçirdi. Ön yüzüne kendi başını bastırttığı bir bronz sikke ile bu olayı belgeledi.

İzmir Roma döneminde önemli bir liman şehriydi. Doğudan gelen önemli ihraç malları Smryna'dan Akdeniz dünyasına gönderilmekteydi. Dış ticaretin zenginleştirdiği Smryna'da MS 3. yüzyılın üçüncü çeyreğinde İmparator Gallianus ve eşi Salonina adına basılmış son bronz sikkelere kadar büyük bir para çeşitliliği göze çarpar.

Bizans döneminde Smryna’da imparatorluk darphanesi yoktu. Aydınoğlu Beyliği döneminde ise İzmir’e egemen olan Umur Bey’e ait, basım yeri belirtilmemiş gümüş sikkelerden bazıları İzmir’de basılmış olabilir.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Ege ticaret yollarının güvenliğini sağlamak ve bölgeyi Venedik ve Ceneviz etkisinden korumak için girişilen Sakız Adası kuşatmasını finanse etmek amacıyla ilk ve son kez İzmir’de Sultan II. Mustafa döneminde 1597 tarihli sikke basılmıştır.

İzmir Ticaret Tarihi Müzesi’nde sergiye sunulmuş olan antik Lydia döneminden başlayan sikke koleksiyonu kronolojik bir sırayı takip ederek Osmanlı İmparatorluğu son beş padişah dönemine kadar gelmektedir.

Bu sikke çeşitliliği İzmir’de ticaret hayatının geçen her dönem boyunca ne kadar canlı ve işlek olduğunun en iyi ve çarpıcı göstergesidir.